

МУЗИЧНА І ТЕАТРАЛЬНА ІСТОРІЯ: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ

ІІІ Черкашинські читання
24-25 листопада 2023 року

ХАРКІВ-2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «МИСТЕЦЬКИЙ АЛЬЯНС»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«МУЗИКОЗНАВЦІ УКРАЇНИ У СВІТОВІЙ КУЛЬТУРІ»

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ
КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

ІІІ ЧЕРКАШИНСЬКІ ЧИТАННЯ

ПРОГРАМА
МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО СИМПОЗИУМУ
«МУЗИЧНА І ТЕАТРАЛЬНА ІСТОРІЯ:
ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ»

Харків, 24-25 листопада 2023 року

АВТОРИ ІДЕЇ:

Ірина Драч, доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

Олександра Самойленко, доктор мистецтвознавства, професор, проректор з наукової роботи Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової, голова громадської організації «Музикознавці України у світовій культурі»

Яна Партола, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри театрознавства, декан театрального факультету Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

СПІКЕРИ:

Марина Черкашина-Губаренко, академік Академії мистецтв України, доктор мистецтвознавства, професор кафедри історії світової музики НМАУ імені П. І. Чайковського

Олександр Клековкін, член-коресподент Національної академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України, професор Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого

Аділя Мізітова, кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського

Каміле Рупейкайте, доктор гуманітарних наук (мистецтвознавство), доцент Литовської академії музики і театру, кафедра музикознавства (Литва)

Ева Баль, доктор філософії, професор кафедри перформансології Ягеллонського університету (Польща)

24 листопада (п'ятниця)

Посилання:

<https://us06web.zoom.us/j/85986272408?pwd=Mm5sSW9uN3>

[NzR0hjeFIJTWVjOTFUZz09](https://us06web.zoom.us/j/85986272408?pwd=Mm5sSW9uN3)

ID: 859 8627 2408

Код доступу: D99xPx

10:00 – 12:00

Пленарне засідання

Модератор:

Драч І. С.

*доктор мистецтвознавства,
професор, завідувачка кафедри історії
української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Говорухіна Наталія Олегівна, ректор Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, заслужений діяч мистецтв України, професор, кандидат мистецтвознавства

Чернявська Маріанна Станіславівна, проректор з наукової роботи Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, професор кафедри спеціального фортепіано, кандидат мистецтвознавства

Фото-прелюдія «Роман Олексійович Черкашин»

Підготовлена бібліотекою та кабінетом історії театру
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Як пишеться історія

Черкашина-Губаренко Марина Романівна

академік Академії мистецтв України, доктор мистецтвознавства,
професор кафедри історії світової музики
НМАУ імені П.І. Чайковського

*«Театр у слові»: стилістичні особливості музично-критичних публікацій
М. Р. Черкашиної-Губаренко*

Д'ячкова Олена Анатоліївна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії світової музики
НМАУ імені П. І. Чайковського

Театр як інструмент суспільних і соціокультурних змін

Партола Яна Вікторівна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри театрознавства,
декан театрального факультету ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Спроби створення єврейської оперної студії у міжвоєнному Каунасі: цілі,
засновники та діяльність*

Каміле Рупейкайте

доктор гуманітарних наук (мистецтвознавство),
доцент Литовської академії музики і театру,
кафедра музикознавства (Литва)

*Симфонія пам'яті мучеників Бабиного Яру: відродження крізь вогонь, воду і
мідні труби*

Рощенко Олена Георгіївна

доктор мистецтвознавства,
професор кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

12:00 – 15:00

24 листопада (п'ятниця)

Модератор:

Щукіна Ю. П.

*кандидат мистецтвознавства,
завідувачка кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Дискурс про театр: генеза

Клековкін Олександр Юрійович

*член-коресподент Національної академії мистецтв України,
заслужений діяч мистецтв України, завідувач відділу естетики
Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України*

Твори української літератури на сучасній литовській сцені

Панасюк Валерій Юрійович

*доктор мистецтвознавства, професор,
науковий співробітник Вільнюського університету (Литва)*

Ганна Бабійвна: перипетії долі

Ботунова Галина Яківна

*заслужений працівник культури України,
доцент кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Вадим Меллер: мистецтво художника на зламі авангарду

Чечик Валентина Вікторівна

*кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувачка кафедри теорії і історії мистецтв
Харківської державної академії дизайну і мистецтв*

Безмежні горизонти пізнання

Мізітова Аділя Абдуллівна

кандидат мистецтвознавства, доцент,
професор кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

«Роберт-Диявол» Джакомо Мейєрбера: паризькі контексти створення опери

Сакало Олена Василівна

кандидат мистецтвознавства, доцент,
в.о. професора кафедри історії світової музики
НМАУ імені П. І. Чайковського

Постать Германа Жуковського в дзеркалі епохи

Прокопович Тетяна Юріївна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії,
теорії музики та методики музичного виховання
Рівненського державного гуманітарного університету

*«Lacrimosa» і «Воєнне тріо 2022» Олександра Щетинського: досвід
музикознавчої рефлексії*

Савченко Ганна Сергіївна

кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувачка кафедри композиції та інструментування
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Компонування як «сродна праця»

Щетинський Олександр Степанович

старший викладач
кафедри композиції та інструментування
ХНУМ імені І. П. Котляревського

«Руїни навпаки»: музика як імпульс майбутнього

Драч Ірина Степанівна

доктор мистецтвознавства, професор,
завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Сторінками щоденника Ідзумі Сікібу і опера «Da gelo a gelo»
Сальваторе Шарріно*

Кордовська Поліна Анатоліївна

доктор філософії, старший викладач
кафедри загального та спеціалізованого фортепіано
ХНУМ імені І. П. Котляревського

З Україною в серці. Ювілейні музичні проекти Володимира Зубицького

Голяка Геннадій Петрович

кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри народних інструментів України
ХНУМ імені І. П. Котляревського

«Супрун-рапсодія» З. Алмаші: гра з виконавськими упередженнями

Тягун Станіслав Олексійович

студент-музикознавець
ХНУМ імені І. П. Котляревського

15:00 – 16:00

24 листопада (п'ятниця)

Модератор:

Партола Я. В.

*кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри театрознавства,
декан театрального факультету
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

**ПЕРФОРМУВАННЯ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КОРДОНУ.
СИТУАТИВНІ ЕПІСТЕМОЛОГІЇ В ТЕАТРІ ОСТАННІХ РОКІВ**

Відкрита лекція Еви Баль

*доктора філософії, професора кафедри перформансології
Ягеллонського університету (Польща)*

16:00 – 18:00

24 листопада (п'ятниця)

Модератор:

Анфілова С. Г.

*кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри історії
української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Байройт сьогодні і Gesamtkunstwerk: наслідування, трансформація, синтез

Лисичка Олександр Миколайович

*аспірант, викладач кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Воєнний щоденник Хобарта Ерла

Мамона Ангеліна Геннадіївна

аспірантка ХНУМ імені І. П. Котляревського

*«Камерата» як неформальне об'єднання харківських музикантів 70–80-х років
XX ст.*

Сердюк Олександр Віталійович

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії

української та зарубіжної музики

ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Кафедральний спейсінг харківської музично-історичної школи початку 1970-х
(з епістолярію П. Шокальського)*

Седлецький Юрій Владиславович

аспірант кафедри історії української та зарубіжної музики

ХНУМ імені І. П. Котляревського

Архіви як центри збереження національної культурної спадщини

Довжинець Інна Георгіївна

доктор мистецтвознавства, професор кафедри

загального та спеціалізованого фортепіано

ХНУМ імені І. П. Котляревського

Досвід дослідження архіву диригента Юрія Арановича в Швейцарії

Ганзбург Григорій Ізраїлевич

кандидат мистецтвознавства, викладач-методист

Харківського музичного фахового коледжу

імені Б. М. Лятошинського (Україна – Швейцарія)

*Музикознавче слово у телевізійному просторі: з історії музичної редакції
Харківської обласної телерадіокомпанії*

Анфілова Світлана Геннадіївна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії
української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Деякі коментарі до родоводу Йосипа Миклашевського

Дербас Марина Олексіївна

завідувачка навчальної лабораторії
кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Чи був І. Слатін першим? («передісторія» музичної освіти в Харкові як
повноцінна історія)*

Липкіна Анна Андріївна

студентка-музикознавиця
ХНУМ імені І. П. Котляревського

25 листопада (субота)

Посилання:

<https://us06web.zoom.us/j/85986272408?pwd=Mm5sSW9uN3>

[NzR0hjeFIJTWVjOTFUZz09](https://us06web.zoom.us/j/85986272408?pwd=Mm5sSW9uN3)

09:30 – 10:00

25 листопада (субота)

Модератор:

Партола Я. В.

*кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри театрознавства,
декан театрального факультету
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Трагедія Голодомору 1932–33 р.р. в реценції українських театрів часів незалежності: пошуки форми, варіативність змісту (до 90-х роковин Голодомору-геноциду)

Чужинова Ірина Юріївна

кандидатка мистецтвознавства, старша викладачка
кафедри театрознавства ХНУМ імені І. П. Котляревського

10:00 – 12:00

25 листопада (субота)

**ВИЩА МИСТЕЦЬКА ШКОЛА ХАРКОВА: ВІД МОДЕРНІЗМУ ДО
ТРАНСФОРМАЦІЇ (1921–1962)**

Презентація книги Соколюк Людмили Данилівни

члена-кореспондента НАН України, доктора мистецтвознавства,
професора кафедри теорії і історії мистецтв
Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Дисципліна «Сценічна мова» у процесі виховання актора (на матеріалах освітньої програми зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»)

Баша Олена Петрівна

народна артистка України, доцент,
професор кафедри театрознавства та акторської майстерності
Львівського національного університету імені І. Франка

Циганик Мирослава Іванівна

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри театрознавства та акторської майстерності,
в.о. декана факультету культури і мистецтва
Львівського національного університету імені І. Франка

*Династія Русабрових-Золотовицької у музично-театральному житті
Харкова*

Щукіна Юлія Петрівна

кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувачка кафедри театрознавства ХНУМ імені І. П. Котляревського

Ораторське мистецтво в педагогічній практиці Романа Черкашина

Аннічев Олександр Єгорович

старший викладач кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського

*З досвіду музичного оформлення вистави «Возлюби ближнього свого»
Е. Ремарка на сцені Харківського академічного драматичного театру
(реж. В. Давиденко)*

Воскобойніков Яків Володимирович

доктор філософії, викладач кафедри спеціального фортепіано
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Театралізація образу в живописних творах Василя Ганоцького

Постельга Наталія Євгенівна

методист Мистецького Центру HudpromArt
Харківської державної академії дизайну і мистецтв

12:00 – 15:00

25 листопада (субота)

Модератор:

Сердюк О. В.

*кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри історії
української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

*Заслужена артистка України Оксана Стеценко: метод структурування
актриси, режисерки, викладачки*

Кобзар Ірина Іванівна

старша викладачка кафедри сценічної мови
ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Пропрацювання суспільних конфліктів в плейбек-театрі: теоретичний та
практичний аспекти*

Глезіна Деніза Олександрівна

студентка-театрознавиця ХНУМ імені І. П. Котляревського

*«Лісова пісня» В. Єрмілова – резистенція до тоталітаризму в адаптованих
традиційних формах чи «совєтізація» села?*

Даниленко Євген Олександрович

студент-мистецтвознавець
Харківської державної академії дизайну і мистецтв

*Камернізація італійського стилю bel canto в німецькій мистецькій пісні
Ф. Шуберта*

Німенська Жанна Валентинівна

старша викладачка кафедри сценічної мови

ХНУМ імені І. П. Котляревського

Аймі Кобаяші у виконавському діалозі з Прелюдіями Ф. Шопена

Мачинська Діана Олегівна

магістрантка ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Проблематика виникнення та розвитку речитативу як особливого виду
інтерпретації прозаїчних та поетичних текстів*

Петренко Людмила Миколаївна

концертмейстер кафедри оркестрових струнних інструментів

ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Переклад чи оригінал: роздуми викладача, щодо виконання іноземних пісень
студентами-акторами*

Хуторська Анна Йосифівна

кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри сценічної мови

ХНУМ імені І. П. Котляревського

*«L'infantament meravellós de Schahrazada»: у пошуках іншомовних еквівалентів
музичних назв*

Баздирєва Анастасія Дмитрівна

студентка-музикознавиця

ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Традиції харківської мистецької школи в творчості І. Моргунова і
О. Єрофєєвої*

Єсипенко Каріне Ішханівна

студентка-мистецтвознавиця

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

«Напівник церковний» Ігнатія Полотнюка

Дімітрієва Софія Русланівна

студентка-музикознавиця

ХНУМ імені І. П. Котляревського

*Аматорські колективи вищих навчальних закладів Харкова, як невід'ємна
складова хорового життя міста*

Сидоров Максим Олександрович

викладач Харківського державного музичного ліцею